

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie ze skargi P.S.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w O. z dnia 18 lutego 2015 r., sygn. akt II Ca (...)

w sprawie z powództwa P.S.

przeciwko T. S.A. z siedzibą w K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 września 2017 r.,

1) odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania;

**2) zasądza od skarżącego na rzecz T. S.A. w K. kwotę 1.800
(tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.**

UZASADNIENIE

Powód wystąpił o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w O. z 18 lutego 2015 r., którym oddalone zostało jego powództwo o zasądzenie wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości bez tytułu prawnego w zakresie właściwym dla służebności przesyłu.

Skarżący stwierdził, że od wyroku Sądu Okręgowego z 18 lutego 2015 r. z uwagi na wartość przedmiotu sporu nie przysługiwała skarga kasacyjna i brak jest podstaw do wystąpienia ze skargą o wznowienie postępowania zakończonego tym wyrokiem. W tym zakresie stanowisko skarżącego nie budzi wątpliwości.

Skarżący oświadczył, że szkoda, którą poniósł wskutek wydania orzeczenia wynosi 34.119,19 zł, bo w takim zakresie jego powództwo za usprawiedliwione uznał Sąd Rejonowy orzekający w sprawie w pierwszej instancji, a wyrok ten został zmieniony zaskarżonym wyrokiem.

Skarżący zarzucił, że wyrok Sądu Okręgowego z 18 lutego 2015 r. został wydany z naruszeniem art. 64 w zw. z art. 21 ust. 1 w zw. z art. 2 i w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji, art. 3 k.c., art. 5 k.c., art. 292 k.c., art. 285 § 1 i 2 k.c., art. 305⁴ w zw. z art. 292 zdanie drugie w zw. z art. 172 k.c., art. 6 w zw. z art. 176 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest lokowana w grupie środków prawnych o charakterze nadzwyczajnym z tej przyczyny, że dotyczy orzeczenia o charakterze prawomocnym. Stanowi ona środek szczególnego rodzaju, gdyż przez jej wniesienie i uwzględnienie strona nie uzyskuje możliwości zmiany orzeczenia czy choćby jego wyeliminowania z obrotu prawnego, lecz jedynie prejudykat, który pozwoli jej realizować odpowiedzialność odszkodowawczą, o ile przez wydanie orzeczenia poniosła szkodę, a orzeczenie okazało się bezprawne. Z tej przyczyny skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie można traktować jak alternatywy dla apelacji, skargi o wznowienie postępowania, czy choćby skargi kasacyjnej. Nie jest to zatem środek, przy wykorzystaniu którego strona mogłaby zabiegać o dokonanie przez Sąd Najwyższy wykładni budzących wątpliwości przepisów mających zastosowanie w sprawie prawomocnie osądzonej i ustalenie zasad ich stosowania na przyszłość, w zbliżonych stanach faktycznych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zgodnie przyjmuje się, że dla objaśnienia znaczenia pojęcia „niezgodność z prawem” prawomocnego orzeczenia w rozumieniu art. 424¹ - 424¹² k.p.c. należy odwołać się do celu wprowadzenia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia do systemu prawnego, do sposobu skonstruowania tej instytucji w obowiązujących przepisach oraz do istoty i sensu odpowiedzialności państwa przewidzianej w art. 417¹ § 2 k.c. w związku z art. 77 ust. 1 Konstytucji. Wyrok niezgodny z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c., to taki wyrok, który jest niewątpliwie

sprzeczny z przepisami niepodlegającymi różnej wykładni, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo będący efektem niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Traktowanie jako niezgodnego z prawem każdego wyroku sądu ocenionego przez którąś ze stron jako wadliwy niosłoby zagrożenie dla porządku prawnego, stabilności obrotu prawnego, a co więcej - także dla swobody sądu w ocenie dowodów i stosowaniu prawa (por. m.in. wyrok SN z 5 września 2008 r., I CNP 27/08, „Palestra” 2008, nr 11 - 12, s. 310; postanowienie SN z 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08 niepubl.; wyrok SN z 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35; postanowienie SN z 13 grudnia 2005 r., II BP 3/05, OSNP 2006, nr 21 - 23, poz. 323; wyrok SN z 18 stycznia 2006 r., II BP 1/05, OSNP 2006, nr 23 - 24, poz. 351).

Zaskarżony przez powoda wyrok Sądu Okręgowego z 18 lutego 2015 r., oddalający powództwo o zasądzenie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powoda w związku z posadowieniem na niej urządzeń przesyłowych eksploatowanych przez przedsiębiorstwo, został wydany z uwagi na uwzględnienie zarzutu zasiedzenia, podniesionego przez pozwanego w celu obrony przed roszczeniem powoda. Sąd Okręgowy szczegółowo objaśnił przyczyny uwzględnienia tego zarzutu, a z motywów orzeczenia w sposób niewątpliwie wynika, że sposób wykładni i zastosowania przepisów powołanych w skardze pozostaje w zgodzie z linią orzecniczą Sądu Najwyższego odnoszącą się do regulacji służebności przesyłu i służebności gruntowej o treści służebności przesyłu oraz przesłanek ich nabycia przez zasiedzenie. Sąd Okręgowy przytoczył liczne orzeczenia Sądu Najwyższego, na których bazował opracowując koncepcję rozstrzygnięcia w sprawie. Skarżący do tego orzecznictwa się nie odniósł, a uzasadnienie skargi sprowadził do zaprezentowania własnego spojrzenia na konstrukcję służebności o treści służebności przesyłu. Tymczasem, jak dotąd, także Trybunał Konstytucyjny nie zakwestionował stanowiska Sądu Najwyższego i sądów powszechnych o możliwości zasiedzenia przed 3 sierpnia 2008 r. służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu, wprowadzonej z tą datą do systemu prawnego.

Przytoczone wyżej okoliczności już *prima facie*, bez potrzeby przeprowadzania pogłębionej analizy prawnej zaskarżonego wyroku, usprawiedliwiają tezę, że skarga

powoda o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku nie może być uwzględniona (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2001 r., I PKN 794/00, OSNP 2002, nr 17, poz. 412; z 6 lutego 2009 r., I BP 19/08, LEX nr 746163; z 14 kwietnia 2008 r., I BP 1/08, LEX nr 470957).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 424⁹ k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 k.p.c. w zw. z art. 424¹², art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1804), orzeczono jak w sentencji.

aj